

Sygnatura akt XII C 295/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

P., dnia 16 maja 2016 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu XII Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący:SSO Małgorzata Małecka

Protokolant:stażystaK. M.

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 16 maja 2016 r. w P.

sprawy z powództwa W. R.

przeciwko (...) Sp. z o.o. w P.

o zapłatę

I. oddala powództwo;

II. nie obciąża powoda kosztami zastępstwa procesowego poniesionego przez pozwanego;

III. nakazuje ściągnąć od powoda na rzecz Skarbu Państwa (Sąd Okręgowy w Poznaniu) kwotę 1.072,35 zł tytułem części wynagrodzenia biegłego, poniesionych przez niego wydatków i kosztów podróży.

/-/ SSO Małgorzata Małecka

UZASADNIENIE

W **pozwie** z dnia 07 stycznia 2014r., powód W. R. reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, domagał się zasądzenia na swoją rzecz od (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w P. kwoty 80.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Nadto powód zażądał od pozwanej spółki zasądzenia na swoją rzecz zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu swego stanowiska powód podniósł, że jest właścicielem działek gruntu oznaczonych geodezyjnie za nr (...) o łącznej powierzchni 4.708 m⁽²⁾ położonych w K., dla których jest prowadzona w S. R. w S. księga wieczysta KW nr (...). Przez nieruchomość powoda przechodzi napowietrzna linia energetyczna należąca do (...) S.A. z siedzibą w P., której następcą prawnym od dnia 01.07.2007r. jest pozwana. Istniejąca i przechodząca przez całą nieruchomość powoda napowietrzna linia energetyczna pozwanej utrudnia i uniemożliwia powodowi prawidłowe korzystanie z całości nieruchomości, która zgodnie z aktualnym planem zagospodarowania przestrzennego Gminy R., przeznaczona jest pod zabudowę jednorodziną. Istniejąca linia napowietrzna jest w kolizji z aktualnym planem zagospodarowania przestrzennego. Powód wskazał, iż pozwana powinna płacić mu z tytułu bezumownego, a nadto niezgodnego z prawem i zasadami współżycia społecznego korzystania z nieruchomości wynagrodzenie, powołując się na treść art. 225 k.c. w zw. z art. 224 § 2 k.c. Powód wskazał, iż próbował polubownie zakończyć spór z pozwaną, jednakże wobec braku woli drugiej strony na znalezienie ugodowego rozwiązania, skierował do niej pismo z 11 czerwca 2013r., wzywając ją ostatecznie do zapłaty.

Powód wywodził, że dochodzona kwota stanowi wynagrodzenie za bezumowne korzystanie przez pozwaną z całej nieruchomości w okresie od 1 lipca 2011 r. do 30 czerwca 2013 roku. (k. 1 – 7).

W **odpowiedzi na pozew** (...) sp. z o.o. w P. domagała się oddalenia powództwa w całości i zasądzenia od powoda na swoją rzecz kosztów procesu, a w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwana podniosła, że roszczenie powoda nie jest uzasadnione. Przede wszystkim powód nie wykazał i nie udowodnił zgłoszonych roszczeń, w szczególności obszaru, którego dotyczą, położenia urządzeń ani wysokości żądanych roszczeń. Pozwana kwestionowała by korzystała z nieruchomości powoda bez tytułu prawnego lub w złej wierze, gdyż urządzenia zostały umieszczone na gruncie zgodnie z prawem, na podstawie właściwych decyzji administracyjnych poprzednika prawnego pozwanej, najprawdopodobniej w latach pięćdziesiątych ubiegłego stulecia, na pewno przed rokiem 1973. Pozwana podniosła zarzut zasiedzenia prawa służebności gruntowej na prawach służebności przesyłu na nieruchomości powoda. Pozwana wskazała, iż regulacja służebności przesyłu wprowadzona do kodeksu cywilnego, przesądziła o dopuszczalności zasiedzenia przez przedsiębiorcę, w skład którego wchodzi urządzenia przesyłowe, służebności polegającej na możliwości korzystania w oznaczonym zakresie z określonej nieruchomości w sposób niezbędny do korzystania z urządzeń zgodnie z ich przeznaczeniem. Pozwana powołała się również na orzeczenia Sądu Najwyższego, dopuszczające zasiedzenie służebności gruntowej o treści odpowiadającej treści służebności przesyłu. Pozwana podała, że zgodnie z ugruntowanym orzecznictwem, nie ma obowiązku wskazania gruntu władającego. Pozwana podkreśliła, że korzystała z przedmiotowych nieruchomości w dobrej wierze, bowiem kluczowym dla oceny dobrej lub złej wiary jest moment uzyskania posiadania, zaś pozwana i jej poprzednicy domniemywali, że przekazanie nastąpiło w sposób w pełni zgodny z prawem. Pozwana podała także, iż jeżeli w związku z uchwaleniem planu miejscowego albo jego zmianą korzystanie z nieruchomości lub jej części stało się niemożliwe bądź istotnie ograniczone, właściciel nieruchomości może odszkodowania za poniesioną rzeczywistą szkodę żądać od gminy. (k. 75-85)

W piśmie z dnia 22 maja 2014r., powód podtrzymał swe stanowisko wyrażone w pozwie. Powód wskazał, iż gdyby przyjąć za początek biegu zasiedzenia służebności wskazany przez pozwaną termin- 01 lutego 1973r., to okres konieczny do zasiedzenia służebności w złej wierze- 30 lat, upłynąłby z dniem 01 lutego 2003r., przy czym w dniu 29 kwietnia 2002r. powód przerwał bieg terminu wnosząc w tym dniu do Sądu pozew o ustalenie, że pozwana jest zobowiązana do usunięcia przedmiotowej napowietrznej linii energetycznej przez jej zakopanie. Powód wskazał również, że pozwana podnosząc zarzut zasiedzenia, nie udowodniła okoliczności faktycznych z tym związanych, nie wskazała treści służebności, jej celu i nieruchomości władnącej, w związku z czym wniósł o nieuwzględnienie tego zarzutu. Powód podał również, że twierdzenia pozwanej, iż urządzenia swe postawiła na podstawie właściwych decyzji administracyjnych są gołosłowne. Ponadto, wskazał, że w sprawach przesyłowych, dobrą wiarę można przypisać przedsiębiorcy, który pozostaje w uzasadnionym błędnym przekonaniu, iż przysługiwało mu w chwili objęcia w posiadanie prawo służebności gruntowej na potrzeby urządzeń przesyłowych, co w przypadku pozwanej nie ma w jego ocenie miejsca, przez co mogła ona zasiedzieć nieruchomość jedynie w złej wierze. Powód podniósł także, że pozwana nigdy nie otrzymała urządzeń energetycznych będących przedmiotem niniejszego sporu, bowiem w latach 1950-89 przedsiębiorstwa państwowe nie miały formalnie żadnych składników majątkowych, zgodnie z zasadą tzw. jednolitego funduszu własności państwowej, zaś po 1990r., przekazano przedsiębiorstwom państwowym majątek, jednakże tylko na podstawie przepisów prawa. W ocenie powoda, w przypadku pozwanej nie może być przez to mowy o nieprzerwanym okresie posiadania infrastruktury energetycznej, zatem nie mogło dojść do zasiedzenia. Powód podał, iż początek biegu terminu zasiedzenia, wiązać należy z przystąpieniem do eksploatacji linii, który nie został przez pozwaną wskazany. Powód wskazał również na wątpliwości konstytucyjne dotyczące możliwości nabycia w drodze zasiedzenia przed 03.08.2008r. służebności gruntowej odpowiadającej treści służebności przesyłu na rzecz przedsiębiorstwa przesyłowego i wniósł o przedstawienie Trybunałowi Konstytucyjnemu do rozstrzygnięcia powyższego pytania prawnego powstałego przy rozpoznaniu niniejszej sprawy i zawieszenie postępowania do czasu wydania rozstrzygnięcia. Powód podniósł także zarzut nadużycia prawa przez pozwaną przez zgłoszenie w odpowiedzi na pozew zarzutu zasiedzenia nieruchomości gruntowej, bowiem w ocenie strony powodowej, prowadziłyby to do ochrony zasiedzenia służebności na rzecz Państwa, które wykonuje ją w złej wierze i niezgodnie z procedurami. Powód podał, że jeśli odnosić przepisy o służebności do niniejszej sprawy, należałoby zmienić jej zakres, tak by jak najmniej obciążała należące do niego nieruchomości. Wskazał, że zarzut zasiedzenia nieruchomości jest dla niniejszej

sprawy nieistotny, bowiem pozwana i tak powinna płacić powodowi za bezumowne, niezgodne z prawem i zasadami współżycia społecznego, korzystanie z nieruchomości. (k. 147- 163)

W odpowiedzi na powyższe, w piśmie z 16 czerwca 2014r., pozwana podtrzymała swoje dotychczasowe stanowisko. Pozwana podała, że urządzenia energetyczne na przedmiotowej nieruchomości stały co najmniej od roku 1973, bowiem w tym roku przeprowadzano modernizację linii. Nadto wskazała, że zgodnie z ugruntowanym orzecnictwem nie musi wskazywać nieruchomości władnącej, zaś dla oceny dobrej lub złej wiary posiadacza, istotna jest data uzyskania posiadania, a późniejsze zmiany świadomości w tym zakresie pozostają bez wpływu na tę ocenę. Pozwana podała, że nielogicznym byłoby przyjęcie, że państwo nie uzyskało odpowiedniego tytułu prawnego do nieruchomości, które następnie przekazało jej poprzednikom prawnym. Pozwana wskazała na niezasadność podnoszenia przez powoda naruszenia przez nią art. 5 k.c., podała także, że postawienie słupów energetycznych na nieruchomości powoda, dokonane zostało zgodnie z obowiązującym wówczas prawem. W ocenie pozwanej, powód ma możliwość zagospodarowania przedmiotowych działek na cele budowlane albo komercyjne w całości lub w części, a także że ewentualnego odszkodowania łączącego ze szkodą związaną z uchwaleniem miejscowego planu, domagać się może od gminy. (k.168-174)

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Powód W. R. jest właścicielem działek gruntu oznaczonych geodezyjnie nr (...) o łącznej powierzchni 0,4708 ha położonych w K. przy ul. (...) gmina R., dla których S. R. w S. prowadzi księgę wieczystą KW nr (...) od 1994 roku.

Wszystkie działki posiadają regularny kształt tj. prostokąt, teren płaski i stanowią typowe działki budowlane, przygotowane do zabudowy, podzielone zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, mogące potencjalnie stanowić nieruchomości gruntowe niezabudowane z odrębnymi księgami. Działki mają dostęp do drogi publicznej.

Dowód: treść księgi wieczystej nr (...) (k. 11-23), wyciąg z wykazu zmian gruntowych z dnia 23.02.2009r. (k. 24), opinia biegłego sądowego J. W. (k. 303-345), wyjaśnienia ustne biegłego (e-protokół k. 398)

Wzdłuż wschodniej granicy działek (pod kątem) przebiega odcinek napowietrznej linii elektroenergetycznej o napięciu 15 kV (K. - S.) i średniej szerokości 3,30 mb (odległość między skrajnymi słupami) stanowiąca aktualnie własność firmy (...) Sp. z o.o.

Sąsiedztwo terenu będącego przedmiotem opinii stanowi zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna oraz tereny niezabudowane.

Działki nr (...) położone w obrębie K., gm. R. objęte są obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego zatwierdzonym Uchwałą Nr (...) Rady Gminy R. z dnia 28 grudnia 1999 r. Miejscowy plan zaczął obowiązywać na terenie Gminy w dniu 09.02.2000 r. tj., 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa (...) (Dz. Urz. Woj. W.. 2000 nr 5 poz. 59 z dnia 26.01.2000 r.).

Zgodnie z obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego dla tego terenu w postaci uchwały nr (...) Rady Gminy R. z dnia 28 grudnia 1999 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w K., gm. R., rejon ul. (...) (dz. ewid. 745/5 do 745/33, 748, oraz działki powstałe z działki (...)), działki (...) są oznaczone symbolem MN - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Zgodnie z rozdziałem II uchwały (przepisy szczegółowe) - § 8 na przedmiotowym terenie obowiązują m.in. następujące zasady zagospodarowania:

- a. podstawowym przeznaczeniem terenu jest funkcja mieszkaniowa w zabudowie jednorodzinnej,
- b. dopuszcza się wprowadzanie w parterach budynków - nieuciążliwych usług (biura, drobne usługi) nie kolidujące z funkcją podstawową,

- c. budynki należy realizować jako maksymalne dwukondygnacyjne przy czym II kondygnacja stanowi poddasze,
- d. dachy budynków mieszkalnych należy projektować jako jedno lub wielospadowe (...),
- e. maksymalna powierzchnia zabudowy 25 % powierzchni działki,
- f. ustala się maksymalna powierzchnie terenów utwardzonych poza zabudową na 20 % pow. działki,
- g. co najmniej 60% działki winno być wykorzystane na urządzenie zielenie o charakterze ogrodowo –rekreacyjnym,
- h. garaże należy sytuować w bryle budynków mieszkalnych lub jako wolnostojące zblźniane w obrębie strefy zabudowy gospodarczej o pow. maks. 40 m².

Obowiązujący plan miejscowy bardzo dokładnie określił warunki zabudowy np. ilość kondygnacji lub maksymalny procent zabudowy (tj. budynku mieszkalnego oraz budynków garażowych i gospodarczych). Paragraf 9 ust. 2 pkt. 1 uchwały wyraźnie wskazuje, iż przez tereny działek objętych planem przebiegają następujące linie elektroenergetyczne w tym przedmiotowa linia SN 15 kV (...) z odgałęzieniem do stacji 11 - 235. Uchwała Rady Gminy R. w § 9 ust. 2 pkt. 4 stanowi, iż wymienione linie napowietrzne kolidują z projektowaną zabudową mieszkaniową. W tej sytuacji występuje konieczność zastąpienia ich kablami ziemnymi o przekroju 3x120 mm². Linię 15 KV K.-S. należy na odcinku pokazanym na załączonym planie zastąpić kablem. Po ułożeniu w/w kabli kolidujące odcinki linii napowietrznej zdemontować.

Projekt planu powstawał na podkładzie mapy zasadniczej, a sam przebieg kolizyjnego odcinka linii jest również ujęty na wyrzysie z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz opatrzony zapisem legendy do wyrzysu - istniejąca linia do likwidacji.

Integralną częścią planu jest rysunek w skali 1:1000, który stanowi załącznik nr 1 do wskazanej uchwały i zatytułowany jest: „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy R. w miejscowości K. działki nr (...) oraz działki powstałe z podziału działki nr (...)”. Załącznik graficzny do Uchwały nr (...) Rady Gminy R. z dnia 28 grudnia 1999 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w K., gm. R., rejon ul. (...) (dz. ewid. 745/5 do 745/33, 748, oraz działki powstałe z działki (...)), stanowiący wyrzys z planu a zarazem nierozłączny element wypisu z planu lokalizuje projektowane budynki mieszkalne jednorodzinne na terenie wydzielonych już działek w tym również na terenie działki (...). Na rysunku, w legendzie zaznaczona jest obowiązująca linia zabudowy. Legenda nie zawiera oznaczeń dla nieprzekraczalnej linii zabudowy.

Miejscowy plan dla ww. działek ustala obowiązującą linię zabudowy przedstawioną na rysunku planu, który stanowi załącznik nr 1 do uchwały. Na rysunku planu istniejąca linia 15 kV została wrysowana do likwidacji.

Przebiegająca przez nieruchomości powoda linia napowietrzna, przy równoczesnej konieczności spełnienia wymogów planu zagospodarowania przestrzennego, umożliwia jedynie ograniczoną pod względem funkcji zabudowę na działkach nr (...). Dla pozostałych działek nie ma możliwości usytuowania budynku na podstawie zapisów wynikających z planu.

Dowód: uchwała nr(...) Rady Gminy R. z dnia 28 grudnia 1999 r. (k. 31-34), wyrzys z uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (k. 35), informacja Urzędu Gminy R. o lokalizacji inwestycji powoda z dnia 26.09.2003r. wraz z mapą zasadniczą z dnia 21.09.2001 r. (k. 36-37), zaświadczenie Urzędu Gminy R. z dnia 11.07.2007r (k. 38), pismo Urzędu Gminy R. z dnia 14.07.2010 (k. 39), mapa nieaktualizowana (k. 40), opinia biegłego sądowego J. W. (k. 303-345), wyjaśnienia ustne biegłego (e-protokół k. 398)

Na podstawie ustawy z dnia 04 lipca 1947r. o planowej gospodarce energetycznej, w 1948r., powołane zostały Zjednoczenia (...), w tym m.in. Zjednoczenie (...), które przejęło od miasta w dniu 01 września 1948r. elektrownie i całą sieć miejską w P.. W 1951r., doszło do przekształcenia, w wyniku którego powołano Zakłady (...), obejmujące

tereny województwa (...), (...), (...) i (...), zaś z dniem 01 lipca 1952r., doszło do kolejnego przekształcenia, w wyniku którego powstał Zarząd Energetyczny O. Zachodniego. Od 1953r., zakłady, w tym Zakład (...), zgrupowany w Zarządzenie Energetycznym O. Zachodniego, zostały przedsiębiorstwami na pełnym rozrachunku gospodarczym. W wyniku dalszych zmian i przekształceń, w roku 1982 utworzono przedsiębiorstwo państwowe pod nazwą Zakłady (...).

Zarządzeniem Ministra Przemysłu z dnia 16 stycznia 1989r., utworzono przedsiębiorstwo państwowe pod nazwą Zakład (...) w P., określone jako przedsiębiorstwo użyteczności publicznej. Na podstawie powyższego zarządzenia, przedsiębiorstwu temu zostały przekazane własność i posiadanie mienia państwowego, m.in. urządzeń elektroenergetycznych zarządzanych przez zakład w tym i sieci elektroenergetyczne, których odcinki zostały zlokalizowane w granicach przedmiotowej nieruchomości obciążonej. Zakład (...) został wpisany do rejestru przedsiębiorstw państwowych. Aktem notarialnym z 12 lipca 1993r., nastąpiło jego przekształcenie w spółkę o nazwie (...) Spółka Akcyjna. Kolejnymi aktami notarialnymi z 17 grudnia 2002r. i 23 września 2004r., nazwy zmieniano na Grupa (...) S.A. i (...) S.A. Aktem notarialnym z dnia 30 czerwca 2007r., (...) S.A. zbyła na rzecz na rzecz (...) sp. z o.o. w P. przedsiębiorstwo w rozumieniu art. 551 kodeksu cywilnego, to jest oddział samodzielnie sporządzający bilans, stanowiący organizacyjnie i finansowo wyodrębniony zespół składników materialnych i niematerialnych, przeznaczony do realizacji zadań gospodarczych związanych z dystrybucją energii elektrycznej (przedsiębiorstwo dystrybucyjne). W § 1 ust. 20 Aktu Notarialnego wskazuje się, że w skład oddziału wchodzi w szczególności prawa własności ruchomości, a zwłaszcza ruchomości związane prowadzeniem działalności w zakresie dystrybucji energii elektrycznej: linii energetycznych, stacji i rozdzielni elektroenergetycznych, transformatorów. Od dnia 30 czerwca 2007 stacja transformatorowa wchodzi w skład przedsiębiorstwa (...) sp. z o.o.

Okoliczności bezsporne, a ponadto dowód: zarządzenie z 16.01.1989r. (k. 87-89), postanowienie z 27.03.1989r. (k. 90-92), decyzja Ministra Przemysłu nr 10/org/89 z 27.01.1989r. (k. 93-95, 175-176), zarządzenie nr 57 z 30.12.1980r. (k. 96-99), zarządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z 09.07.1993r. (k. 100-102), postanowienie z 24.06.1982r. (k. 103-104), akt notarialny z 30.06.2007r. (k. 105-111), akt notarialny z 17.12.2002r. (k. 112-117), akt notarialny z 23.09.2004r. (k. 118-119), akt notarialny z 12.07.1993r. (k. 120-122), odpis pełny z rejestru przedsiębiorców (k. 123-127), protokół podziału składników mienia (k. 178-208)

Przez nieruchomość powoda przebiegała linia energetyczna średniego napięcia na drewnianych słupach, co najmniej od 1959r.

W 1971r., poprzednik prawny pozwanej rozpoczął prace nad projektem linii SN-15 kV O. – S.. W dniu 29 stycznia 1973r. Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w P. wydało decyzję zatwierdzającą budowę/remont kapitalny/ linii 15 kV S.- O..

Obecna linia energetyczna, została posadowiona na żelbetowych słupach w 1973r. i od tego czasu jest nieprzerwanie używana do dystrybucji prądu. Przed przystąpieniem do prac, przedstawiciel poprzednika prawnego pozwanej, zgłosił się do ówczesnych właścicieli terenu i poinformował ich o planowanych pracach.

Dowód: pismo Wojewódzkiego Zarządu Dróg Publicznych z 22.01.1973r. (k. 131), pismo Rejonowego (...) Telekomunikacyjnego z 15.01.1973r. (k. 130), pismo Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w P. z 10.01.1973r. (k. 133,247), mapka z naniesionym projektem wyprowadzenia linii 15kV ze stacji 110/15kV K. (k. 135), projekt elektryfikacji (k. 235), notatka uzgadniająca z 13.12.1972r. (k. 237), notatka uzgadniająca z 07.12.1972r. (k. 238), notatka uzgadniająca z 23.11.1972r. (k. 239-240), karta pn. odgałęzienie (k. 241), opis techniczny (k. 242-244), decyzja z 29.01.1973r. (k. 245), pismo z 10.01.1973r. (k. 246), pismo z 03.07.1971r. (k. 248), pismo Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych (k. 249), pismo Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w O. (k. 250), pismo z 22.01.1973r. (k. 251), pismo z 23.01.1973r. (k. 252), zeznania świadka P. Ć. (k. 217-220), zeznania świadka C. P. (k. 281-282)

Poprzednik prawny pozwanej: (...) S.A. z siedzibą w P. zawarł z powodem pięć umów o przyłączenie do sieci energetycznej nieruchomości powoda i pobrał z tego tytułu od powoda opłaty ryczałtowe i opłaty za rozbudowę sieci w łącznej kwocie 9.777,50 zł.

Powód prowadził z pozwaną rozmowy na temat zakopania przedmiotowej linii, jednakże nie odniosły one rezultatu.

Dowód: umowy o przyłączenie do sieci energetycznej (k. 41-52), rachunek z dnia 09.08.2001r. (k. 53), bankowy dowód wpłaty (k. 54), zeznania powoda (k. 282-283)

Przed S. R. w P. w sprawie(...) oraz przedS. O. w P. w sprawie (...), (...) toczyły się postępowania z powództwa W. R. przeciwko (...) S.A o zapłatę wynagrodzenia za bezumowne korzystanie ze spornej nieruchomości w okresie od 1 lipca 2001 r. do dnia 30 czerwca 2011r. zakończone wyrokami z dnia 20 listopada 2007 r., 11 stycznia 2010 r. i 23 kwietnia 2013r. uwzględniającymi powództwa w całości.

Dowód : wyrok z dnia 20.11.2007r. w sprawie (...) S. R. w P. (k. 168 akt(...)), wyrokS. O. w P. z dnia 11.01.2010r. w sprawie XII C (...) (k. 209 (...)), wyrok S. O.w P. z dnia 23 kwietnia 2013r. (k. 301 akt (...))

Wysokość wynagrodzenia za bezumowne korzystanie przez pozwanego z nieruchomości powoda, stanowiącej działki nr (...), w okresie od 01 lipca 2011r. do 30 czerwca 2013r. w przypadku braku możliwości racjonalnej zabudowy na tych działkach wynosi 177.405zł (zwaloryzowana wartość bezumownego korzystania). W przypadku posadowienia na działce nr (...) budynku o powierzchni zabudowy ok. 115m², wysokość wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z pozostałego terenu, tj. powierzchni 3.882 m², wynosi 142.695zł (wartość zwaloryzowana). Wartość zwaloryzowana wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z gruntu w obszarze powierzchni strefy ochronnej napowietrznej linii elektroenergetycznej, tj. 1.058 m², wynosi 23.930zł.

Dowód: opinia biegłego sądowego J. W. (k. 303-345), wyjaśnienia ustne biegłego (e-protokół k. 398)

Pismem z dnia 11 czerwca 2013r. powód wezwał pozwaną (...) sp. z o.o. do zapłaty kwoty 80.000 zł za korzystanie z nieruchomości w okresie od 1 lipca 2011 r. do 30 czerwca 2013 r. wyznaczając termin zapłaty.

Dowód: pismo z 11.0.2013r. (k. 57-58)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie: dokumentów oraz kserokopii dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy wyżej wskazanych, opinii pisemnej biegłego J. W. (k. 303-345) i wyjaśnień biegłego złożonych na rozprawie w dniu 21.04.2015r. (e-protokół k. 398), zeznań świadków P. Ć. (k. 217-220) i C. P. (k. 281-282), powoda (k. 282-283).

Sąd przyjął, że **dokumenty** urzędowe i prywatne złożone w sprawie są prawdziwe i nie ma żadnych podstaw, aby je kwestionować z urzędu, a i żadna ze stron nie podnosiła zarzutu ich nieprawdziwości. Jeśli chodzi o dokumenty złożone w kopiach to, z uwagi na fakt, że zostały one poświadczone za zgodność z oryginałem, ostatecznie żadna ze stron nie kwestionowała, iż wiernie odzwierciedlają one treść oryginałów.

Postanowieniem z dnia 03 czerwca 2015 r. Sąd dopuścił **dowód z opinii biegłego** z dziedziny wyceny nieruchomości na okoliczność ustalenia wysokości wynagrodzenia za bezumowne korzystanie przez pozwanego z nieruchomości powoda mierzonego wysokością czynszu, jaki powód mógłby uzyskać na wolnym rynku w okresie od dnia 1 lipca 2011 r. do dnia 30 czerwca 2013 r. oraz ustalenia możliwości jakiegokolwiek zabudowy działek nr (...) i ewentualnego wpływu na wysokość możliwego do uzyskania czynszu z w/w działek na wolnym rynku za okres od 01 lipca 2011r. do 30 czerwca 2013r.- w oparciu o dokumenty zgromadzone w aktach sprawy oraz oględziny nieruchomości. (k. 290)

W piśmie z dnia 24 września 2015r., strona powodowa wniosła o wezwanie biegłego na rozprawę celem przesłuchania, w związku z przedstawieniem w opinii kilku odmiennych wariantów. (k. 358-359)

Biegły stawiał się na rozprawę, podczas której udzielił szczegółowych odpowiedzi na pytania kierowane do niego przez Sąd i strony. Odpowiedzi biegłego uznane za rzetelne i kompetentne, w pełni wyjaśniły wątpliwości stron, które nie miały do biegłego dalszych pytań.

Oceniając opinię z dnia 07 sierpnia 2015r. sporządzoną przez biegłego J. W., Sąd uznał opinię biegłego za w pełni wartościowy materiał dowodowy. Opinia biegłego podlega, tak jak i inne dowody ocenie według art. 233 § 1 kpc. Opinia przedstawiona przez biegłego uznana została za w pełni wiarygodną, szczególnie, że sporządzona została przez osobę kompetentną, dysponującą odpowiednim zasobem wiedzy (biegły jest rzeczoznawcą majątkowym). Opinia jest konsekwentna, jednoznaczna i stanowcza, a nadto została wydana z uwzględnieniem całokształtu zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego i badań własnych biegłego. Biegły w sposób szczegółowy przedstawił w swojej opinii przesłanki, na których się oparł formułując końcowe wnioski. Zaprezentowane w niej ustalenia poparte zostały rzeczową, logiczną i zgodną z zasadami poprawnego wnioskowania argumentacją, co pozwala stwierdzić, że ich autor dysponuje rzetelną wiedzą specjalistyczną w swojej dziedzinie i pozwala ją uznać za pełną i kompletną.

Oceniając **zeznania świadka P. Ć.**, Sąd uznał je za w pełni wiarygodne. Świadek, będąc wieloletnim pracownikiem pozwanej spółki, orientował się w przedmiocie niniejszej sprawy oraz złożył wyczerpujące zeznania, udzielając rzeczowych i pełnych odpowiedzi na pytania stron, w szczególności powoda. Z uwagi na bardzo dobre przygotowanie merytoryczne świadka oraz przejrzystość i logiczność udzielonych przez niego odpowiedzi, Sąd nie miał wątpliwości co do autentyczności podnoszonych przez niego okoliczności, tym bardziej jeszcze, że znalazły one potwierdzenie w dokumentach zgromadzonych w aktach sprawy.

Podobnie, za w pełni wiarygodne uznane zostały **zeznania świadka C. P.**, do rodziny którego przedmiotowa nieruchomość należała jeszcze w latach 70. ubiegłego wieku. Świadek zeznawał na okoliczności związane z budową linii energetycznej na betonowych słupach, zaś informacje przez niego przekazane pokrywały się z ustaleniami poczynionymi na podstawie dokumentów. Świadek, będąc osobą niezwiązaną z żadną ze stron procesu, a ponadto zawnioskowany przez powoda, nie miał interesu w zatajaniu prawdy, przez co Sąd nie miał wątpliwości, iż jego zeznania są wiarygodne i oparte wyłącznie na posiadanej wiedzy. Świadek w wiarygodny sposób wyjaśnił, że na terenie działek należących obecnie do powoda, po wojnie została postawiona linia energetyczna (na drewnianych słupach), która w 1973r. została zastąpiona nową linią - na słupach betonowych (jej przebieg różnił się od tej starszej linii).

Sąd uznał za wiarygodne także **zeznania powoda W. R.** albowiem są one spójne, logiczne i znajdują odzwierciedlenie w pozostałym materiale dowodowym stanowiącym podstawę ustaleń faktycznych. Powód potwierdził, że w latach 90-tych na przez nieruchomość objętą pozwem przechodziły dwie linie energetyczne.

Na rozprawie w dniu 16 maja 2016r., Sąd oddalił wniosek powoda o przedstawienie pytania prawnego Trybunałowi Konstytucyjnemu, uznając, iż zagadnienie to z uwagi na istnienie ugruntowanego w tym zakresie orzecznictwa, nie wymaga kierowania pytania prawnego.

Sąd oddalił także wniosek powoda o przeprowadzenie dowodu z oględzin nieruchomości powoda, uznając, na podstawie art. 217 § 3 kpc, że okoliczności sporne sprawy zostały już dostatecznie wyjaśnione, w szczególności za pomocą opinii biegłego sądowego.

Ponadto, Sąd oddalił wniosek pozwanego o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z dziedziny elektroenergetyki, uznając, iż nie przysłuży się on wydaniu rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie.

Sąd zważył, co następuje:

Powód W. R. domagał się zasądzenia na swoją rzecz od (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w P. kwoty 80.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Powód jako podstawę prawną swego roszczenia wskazał art. 225 i 224 k.c.

Przepisy powyższe regulują kwestię roszczenia właściciela przeciwko samoistnemu posiadaczowi, uzupełniając roszczenie windykacyjne o wydanie rzeczy i wiążąc się z samoistnym posiadaniem rzeczy przez posiadacza. Samoistne posiadanie cudzej rzeczy jest wyłącznym źródłem i jedyną przyczyną tych roszczeń. Wynikają z bezumownego korzystania rzeczy przez posiadacza, z pogorszenia lub utraty rzeczy, z pobierania pożytków naturalnych i cywilnych.

Art. 224 k.c. reguluje wyłącznie stosunki bezumowne w sytuacji, w której rzecz znalazła się w samoistnym posiadaniu (współposiadaniu) osoby nie będącej właścicielem.

W niniejszej sprawie powód kwestionował istnienie tytułu prawnego pozwanej do użytkowania gruntów powoda, pozwana z kolei wskazywała, iż doszło do zasiedzenia służebności gruntowej odpowiadającej treści służebności przesyłu. Zarzut ten, mający kluczowe znaczenie dla dalszego rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, należało poddać ocenie w pierwszej kolejności.

Zgodnie z art. 285 § 1 k.c., nieruchomości można obciążyć na rzecz właściciela innej nieruchomości (nieruchomości władnącej) prawem, którego treść polega bądź na tym, że właściciel nieruchomości władnącej może korzystać w oznaczonym zakresie z nieruchomości obciążonej, bądź na tym, że właściciel nieruchomości obciążonej zostaje ograniczony w możliwości dokonywania w stosunku do niej określonych działań, bądź też na tym, że właścicielowi nieruchomości obciążonej nie wolno wykonywać określonych uprawnień, które mu względem nieruchomości władnącej przysługują na podstawie przepisów o treści i wykonywaniu własności (służebność gruntowa). Z kolei zgodnie z art. 352 § 1 k.c., posiadaczem służebności jest ten kto faktycznie korzysta z cudzej nieruchomości w zakresie odpowiadającym treści służebności. Posiadanie służebności odróżnia się od posiadania rzeczy tym, że nie obejmuje władania rzeczą. Posiadaczem służebności jest bowiem osoba, która „faktycznie korzysta z nieruchomości w zakresie odpowiadającym treści służebności”. Bez wątplenia niezbędny jest tutaj zamiar (animus) korzystania z nieruchomości dla siebie (animus rem sibi utendi). Natomiast w obszarze fizycznego związku z nieruchomością (corpus) posiadanie służebności ogranicza się do „faktycznego korzystania” z nieruchomości w ograniczonym zakresie; „w zakresie odpowiadającym treści służebności”. Określając pojęcie posiadania służebności nawiązuje ustawodawca do treści służebności, odsyłając jednak wyłącznie do konstrukcji służebności czynnych. Można tu przypomnieć, że w postaci czynnej służebność polega na obciążeniu nieruchomości prawem, którego treść polega na korzystaniu w oznaczonym zakresie z nieruchomości obciążonej (art. 285 § 1 in principio k.c.). W takim więc zakresie możemy spotkać w praktyce posiadanie służebności, gdy nie ustanowiono formalnie służebności, a określona osoba faktycznie korzysta z cudzej nieruchomości. Ustawodawca nakazuje odpowiednie stosowanie do posiadania służebności przepisów dotyczących posiadania rzeczy (art. 352 § 2 k.c.). W orzecznictwie podkreśla się, że posiadaczem służebności jest ten, kto faktycznie korzysta z cudzej nieruchomości w zakresie odpowiadającym treści służebności, a korzystanie to ma cechy trwałości (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 1967 r., III CR 270/66, OSN 1967, z. 9, poz. 160).

Odnosząc się do zarzutu zasiedzenia podniesionego przez pozwaną wskazać należy, że zgodnie z art. 292 k.c. służebność gruntowa może być nabyta przez zasiedzenie tylko w wypadku, gdy polega na korzystaniu z trwałego i widocznego urządzenia. Przepisy o nabyciu własności nieruchomości przez zasiedzenie stosuje się odpowiednio. Zasiedzenie jest sposobem nabycia własności przez posiadacza na skutek długotrwałego posiadania. Następuje ono z mocy prawa (ex lege) z chwilą upływu przewidzianego w ustawie okresu posiadania przy spełnieniu wymaganych przesłanek nabycia. Zgodnie z art. 172 k.c., do nabycia własności nieruchomości przez zasiedzenie konieczne jest, aby władający tą nieruchomością był jej posiadaczem samoistnym przez określony w ustawie czas.

Pozwana (oraz jej poprzednicy prawni) bezsprzecznie i w sposób niezakłócony korzystali z nieruchomości powoda, korzystając przy tym z trwałego i widocznego urządzenia, a z kolei powód (oraz jego poprzednicy prawni), jako właściciel nieruchomości, faktycznie został ograniczony w możliwości dokonywania w stosunku do swoich gruntów określonych działań. Stan posiadania pozwanej tj. faktyczne trwałe korzystanie z cudzej nieruchomości, oznaczał zatem posiadanie służebności gruntowej na nieruchomości powoda. Nadmienić w tym miejscu należy, że pozwana korzystała z nieruchomości powoda w zakresie odpowiadającym służebności przesyłu. Ustawą z dnia 30 maja 2008 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 116, poz. 731), która weszła w życie w dniu 03.08.2008 r. ustawodawca zdefiniował bowiem kwestię korzystania przez przedsiębiorcę w oznaczonym zakresie z nieruchomości obciążonej, zgodnie z przeznaczeniem tych urządzeń, o których mowa w art. 49 § 1, jako służebność przesyłu. Stosownie do treści art. 305¹ k.c. nieruchomości można obciążyć na rzecz przedsiębiorcy, który zamierza wybudować lub do którego należą urządzenia, o których mowa w art. 49 § 1 k.c., prawem polegającym na tym, że

przedsiębiorca może w oznaczonym zakresie korzystać z nieruchomości obciążonej zgodnie z przeznaczeniem tych urządzeń (służebność przesyłu).

Nie budziło wątpliwości Sądu, iż mimo że sprawa niniejsza nie była sprawą o zasiedzenie, możliwe było ustalenie w niej faktu nabycia przez zasiedzenie. Przesądził o tym Sąd Najwyższy w wyroku z 12 grudnia 2008r. (II CSK 389/08), który orzekając w podobnej sprawie do niniejszej, prócz dopuszczenia możliwości ustalenia nabycia przez zasiedzenie, wskazał, iż przed ustawowym uregulowaniem służebności przesyłu (art. 305(1)- 305 (4) k.c.), dopuszczalne było nabycie w drodze zasiedzenia służebności odpowiadającej treści służebności przesyłu na rzecz przedsiębiorstwa (por. także uchwały z 17.01.203r. III CZP 79/03 i z 07.10.2008r. III CZP 89/08). W uchwale z 23 marca 2016r. (III CZP 101/15), Sąd Najwyższy potwierdził możliwość rozpoznania zarzutu posiadacza urządzeń przesyłowych, że służebność została nabyta przez zasiedzenie przez jego poprzednika prawnego, niebiorącego udziału w sprawie.

Samo władanie nieruchomością nie wystarcza jednak do zasiedzenia. Niezbędny jest również upływ czasu. Przy dobrej wierze jest to 20 lat, a przy posiadaniu w złej wierze 30 lat. Jeżeli podczas biegu zasiedzenia nastąpiło przeniesienie posiadania, obecny posiadacz może doliczyć do czasu, przez który sam posiada, czas posiadania swego poprzednika. Jeżeli jednak poprzedni posiadacz uzyskał posiadanie nieruchomości w złej wierze, czas jego posiadania może być doliczony tylko wtedy, gdy łącznie z czasem posiadania obecnego posiadacza wynosi przynajmniej lat trzydzieści (art.176 k.c.).

Terminy, o których mowa, obowiązują od 1.10.1990 r. Wcześniej, kodeks cywilny stanowił, iż do zasiedzenia nieruchomości konieczny jest upływ 10 lat przy dobrej wierze, a przy posiadaniu w złej wierze 20 lat. Do przypadków zasiedzenia, które nastąpiło przed dniem wejścia w życie ustawy z 28.07.1990r. o zmianie ustawy kodeks cywilny, tj. przed 1.10.1990r. będą miały zastosowania 10- i 20-letnie okresy posiadania przewidziane w art. 172 w brzmieniu obowiązującym przed tą datą (tak SN w niepublikowanym orzeczeniu z 2.09.1993 r. w sprawie II CRN 89/93).

Ostatnią z przesłanek nabycia własności nieruchomości w drodze zasiedzenia jest ustalenie istnienia dobrej lub złej wiary, przy czym decydująca jest chwila uzyskania posiadania. Nie mają więc znaczenia późniejsze okoliczności świadczące o dobrej lub złej wierze posiadacza. Dobrą wiarę posiadacza odnosić należy do przekonania, że służy mu stosowne uprawnienie do władania rzeczą (tak: Sąd Najwyższy w postanowieniu z 05.07.2012r. IV CSK 606/11).

Kwestię tego, czy doszło do zasiedzenia przedmiotowej nieruchomości w dobrej czy w złej wierze, rozpatrywać należy zatem w oparciu o sytuację faktyczną, jaka miała miejsce w momencie uzyskania posiadania - zgodnie z art. 172 k.c.

Jak wskazują zebrane w sprawie dokumenty oraz zeznania świadka C. P., instalacja należąca obecnie do pozwanej, a z której posadowieniem powód wiąże negatywne dla niego skutki, powstała w roku 1973r. Poprzednik prawny pozwanej spółki, podejmował przy tym działania w tymże zakresie już od roku 1971, dokonując szeregu ustaleń między różnymi podmiotami. Kluczowe przy tym znaczenie miała decyzja z dnia 29 stycznia 1973r. wydana przez Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w P. Wojewódzkiego Zarząd (...) Przestrzennej i Ochrony (...), która zatwierdziła plan realizacyjny budowy/remontu kapitalnego/ linii 15 kV S.- O.. To w oparciu o tę decyzję, poprzednik prawny pozwanego wybudował na nieruchomości obecnie należącej do powoda, odcinek linii energetycznej posadowionej na betonowych słupach. Stwierdzić zatem należy, że podmiot obejmujący posiadanie służebności gruntowej, pozostawał w dobrej wierze, bowiem dysponował decyzją kompetentnych w tej mierze organów, zezwalającą mu na dokonanie tego rodzaju czynności. Postawienie słupów na terenie przedmiotowej nieruchomości nie było zatem przejawem samowoli, a skutkiem decyzji organów państwa, o której to powiadomieni byli ówcześni właściciele gruntu.

Brak jest w aktach niniejszej sprawy dokumentów jednoznacznie wskazujących moment pobudowania na nieruchomości powoda nowej instalacji na betonowych słupach, jednakże z zeznań świadka C. P. wynika, iż budowa zakończyła się w roku 1973. Dokumenty zebrane w sprawie również nakazują uznać tą datę za w pełni wiarygodną. Dlatego też, Sąd przyjął dzień 31.12.1973r., jako początek biegu terminu zasiedzenia. Jak wskazano powyżej, na gruncie przepisów kodeksu cywilnego, obowiązujących przed rokiem 1990, dla posiadacza w dobrej wierze wystarczającym był upływ terminu 10- letniego.

Jak wskazał Sąd Najwyższy w przywoływanym już wyżej postanowieniu z 05 lipca 2012r. (IV CSK 606/11): „ustanowienie, jak i stwierdzenie na rzecz przedsiębiorcy w drodze zasiedzenia takiej służebności nie wymaga oznaczenia nieruchomości władnącej”. Ponadto: „jeżeli termin prowadzący do nabycia służebności w drodze zasiedzenia upłynął przed 3 sierpnia 2008r., to sąd stwierdzał nabycie służebności gruntowej w treści odpowiadającej służebności przesyłu”.

Dlatego też, wbrew twierdzeniom strony powodowej, pozwana nie była zobligowana do wskazania nieruchomości władnącej. Idąc dalej wskazać należy, iż Sąd przyjmując dobrą wiarę posiadacza, przyjął, że do zasiedzenia służebności gruntowej odpowiadającej treści służebności przesyłu doszło z dniem 01 stycznia 1984r.

Mimo że kognicja Sądu w niniejszej sprawie nie sięgała na tyle daleko, by możliwym było wydanie orzeczenia w przedmiocie zasiedzenia, Sąd zobligowany jest do wskazania podmiotu, na rzecz którego doszło do zasiedzenia, a jest nim Skarb Państwa. Do zasiedzenia doszło bowiem przed uzyskaniem przez poprzednika prawnego pozwanej odrębnej osobowości prawnej. Dopiero bowiem z dniem wejścia w życie ustawy z dnia 31 stycznia 1989r. o zmianie ustawy- Kodeks cywilny, państwowe osoby prawne uzyskały zdolność prawną w zakresie nabywania składników majątkowych na własność (tak Sąd Najwyższy w postanowieniu z 17.09.1993r. II CRN 76/93). Wcześniej zatem przedsiębiorstwo państwowe, a takim był poprzednik prawny pozwanej, nie mogąc same nabyć własności, mogło wykonywać jedynie dzierżenie w imieniu Skarbu Państwa, przy czym posiadaczem samoistnym był wówczas Skarb Państwa, który w związku z tym, po upływie wymaganego terminu zasiedzenia, stawał się nabywcą przez zasiedzenie.

W niniejszym postępowaniu powód dochodził kwoty 80.000zł tytułem wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z jego gruntu. Wobec jednak faktu, iż pozwanej przysługuje tytuł prawny do gruntu powoda - zasiedziała bowiem służebność gruntową odpowiadającą treści służebności przesyłu – żądanie powoda nie może zostać uwzględnione.

Z uwagi na powyższe, powództwo wywiedzione przez W. R. podlegało oddaleniu (pkt. 1 wyroku).

W tym miejscu zauważyć należy, że Sąd nie podziela poglądu powoda, zaprezentowanego w piśmie z dnia 22 maja 2014r., że podniesiony przez pozwaną zarzut zasiedzenia służebności gruntowej tożsamej ze służebnością przesyłu jest nieistotny dla rozpoznania niniejszej sprawy, albowiem bez względu na to, czy pozwanej przysługuje służebność, czy też nie, powinna ona płacić powodowi wynagrodzenie za bezumowne, a nadto niezgodne z prawem i zasadami współzycia społecznego korzystanie z nieruchomości powoda. Otóż w przypadku skutecznego zasiedzenia służebności gruntowej tożsamej ze służebnością przesyłu nie można zasadnie twierdzić, że korzystanie jest bezumowne, albo niezgodne z prawem i zasadami współzycia. Tym samym nie należy się w takiej sytuacji wynagrodzenie za bezumowne korzystanie.

W punkcie 2 orzeczenia, Sąd orzekł o kosztach zastępstwa procesowego pozwanego, nie obciążając nimi powoda, w oparciu o treść art. 102 kpc. Artykuł 102 kpc urzeczywistnia zasadę słuszności i jako wyjątkowy stanowi wyłom w zasadzie odpowiedzialności za wynik procesu. Sąd jako zasadne uznał w sprawie nie obciążanie powoda kosztami zastępstwa procesowego poniesionymi przez stronę pozwaną, albowiem to ona swoim niesumiennym postępowaniem wywołała proces i koszty połączone z prowadzeniem tego procesu. Na podkreślenie zasługuje, że powód przed wytoczeniem powództwa wezwał pozwaną do zapłaty. Pozwana nie udzieliła odpowiedzi na wezwanie do zapłaty i nie uprzedziła o woli zgłoszenia zarzutu zasiedzenia służebności. Nie udostępniła również posiadanych przez siebie dokumentów potwierdzających jej stanowisko, co umożliwiłoby powodowi rozważenie celowości wytoczenia powództwa. Ponadto, dokumenty istotne dla rozstrzygnięcia sprawy załączyła dopiero do pisma z dnia 25 września 2014r., mimo że cały czas znajdowały się one w jej dyspozycji (fakt ewentualnego odnalezienia ich w okresie późniejszym nie zmienia tej oceny).

W punkcie 3 wyroku, Sąd nakazał ściągnąć od powoda na rzecz Skarbu Państwa- Sądu Okręgowego w Poznaniu kwotę 1.072,35zł, stanowiącą niepokrytą część wynagrodzenia biegłego sądowego J. W. za sporządzenie opinii w niniejszej sprawie i związane z tym wydatki oraz koszty podróży.

/-/ SSO Małgorzata Małecka

ZARZĄDZENIE

1. proszę odnotować uzasadnienie w kontrolce,
2. odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi powoda,
3. przedłożyć za 14 dni lub z apelacją.

P., dnia 1 czerwca 2016r. /-/ SSO Małgorzata Małecka